

sobota, 30.11.2024

Święto św. Andrzeja, apostoła

Szczególny kult jakim obdarzają św. Andrzeja prawosławni oraz fakt, iż jest on rodzonym bratem św. Piotra czyni z Andrzeja szczególnego patrona ekumenizmu i orędownika jedności chrześcijan. Imię Andrzej wywodzi się od greckiego słowa "andreios" i znaczy "mężny, dzielny".

Św. Andrzej urodził się w Betsaidzie, mieszkał jednak wraz ze swoim bratem Szymonem Piotrem w Kafarnaum. Obaj byli rybakami. Andrzej był wcześniej uczniem św. Jana Chrzciciela. Ten wskazał przechodzącego nad Jordanem Jezusa, mówiąc "Oto Baranek Boży". Wówczas Andrzej poszedł za Jezusem, co św. Jan Ewangelista opisał słowami: "Jednym z dwóch, którzy to usłyszeli i poszli za Nim, był Andrzej, brat Szymona Piotra. Ten spotkał najpierw swego brata i rzekł do niego: «Znaleźliśmy Mesjasza» – to znaczy Chrystusa. I przyprowadził go do Jezusa" (J 1,35-41). Kościół prawosławny nadaje św. Andrzejowi przydomek "Protokleros", tzn. pierwszy powołany. Ewangelie wspominają go kilkakrotnie, natomiast bardzo wiele miejsca poświęcają mu starożytne apokryfy, m.in. "Dzieje Andrzeja" (II/III w.) oraz "Męka Andrzeja" (IV w.).

Niektóre przekazy świadczą, że św. Andrzej głosił Ewangelię na terenach między Dnieprem a Donem, inne, że w Azji Mniejszej i Achai. Według tradycji, ok. 65 r. w mieście Patras na Peloponezie aresztował go namiestnik rzymski. Św. Andrzej został skazany na ukrzyżowanie, co poczytywał sobie za chlubę, bo taka śmierć upodabniała go do samego Chrystusa. Krzyż, na którym umarł Apostoł, był w kształcie litery X, dlatego obecnie jest on nazywany krzyżem św. Andrzeja.

Relikwie św. Andrzeja przewieziono w 356 r. z Patras do Konstantynopola. Krzyżowcy, plądrując Konstantynopol podczas czwartej wyprawy krzyżowej w 1202 r., zabrali ze sobą szczątki Apostoła i złożyli je w Amalfi w pobliżu Neapolu. Relikwia głowy została w 1464 r. złożona w Bazylice św. Piotra. Podczas trzeciej sesji Soboru Watykańskiego II, 25 września 1964 r. papież Paweł VI nakazał zwrócić tę relikwię kościołowi w Patras. W 1980 r. prawosławnemu Kościołowi greckiemu zwrócone zostały również relikwie krzyża św. Andrzeja.

Św. Andrzej Apostoł jest od czasów średniowiecznych patronem Szkocji oraz Grecji, Szkocji, Rosji, Hiszpanii, Sycylii, Dolnej Austrii, Neapolu, Rawenny, Brescii, Amalfi, Mantui, Bordeaux, Brugii i Patrasu, także archidiecezji warmińskiej.

Na przestrzeni wieków św. Andrzej patronuje wielu korporacjom i zreszeniom: m.in. jest patronem podróżnych, sprzedawców ryb, rybaków, rzeźników, górników, żeglarzy, rycerzy, a nawet woziwodów.

W Polsce znajduje się 121 kościołów, których patronem jest św. Andrzej, wśród nich najstarszy w Krakowie kościół romański przy ul. Grodzkiej.

Relikwie św. Andrzeja Apostoła, pierwszego ucznia Chrystusa, rodzonego brata św. Piotra od 2003 r. czczone są w kościele środowisk twórczych w Warszawie.

Ponieważ około święta św. Andrzeja kończy się rok kościelny a rozpoczyna Adwent, w tradycji ludowej w tym dniu chłopcy i dziewczęta z roztopionego wosku zgadywali, kto pierwszy ożeni się lub wyjdzie za mąż. Wróżby te nazywano właśnie "andrzejkami", a zwyczaj w formie różnorodnych zabaw przetrwał do dziś.

Źródło:

https://www.niedziela.pl/artukul/3427/?utm_source=niezbednikKatolika&utm_medium=PanelPamietajDesktop&utm_campaign=PanelPamietajD

https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Aposto%C5%82